

LA TOPONÍMIA D'ALBINYANA DEL SEGLE XVI SEGONS EL CAPBREU DE 1562 (2a part)

MIQUEL CASELLAS PORCAR

Aquest treball analitza un seguit de topònims que apareixen en el capbreu de 1562. La seva anàlisi ens permet un millor coneixement dels conreus i de les indústries extractives, entre altres aspectes, que configuren la realitat del municipi durant el segle XVI.

LA TOPONÍMIA D'ALBINYANA DEL SEGLE XVI SEGONS EL CAPBREU DE 1562 (2a part)

INTRODUCCIÓ

El present treball té l'objectiu de donar a conèixer el nombrós corpus toponímic que aporta el capbreu d'Albinyana de 1562. Un estudi dels noms de lloc que, en certa manera, ve a complementar el llibre de Manuel Bofarull *Noms de lloc del terme d'Albinyana*.⁽¹⁾ Aquest darrer representa el fruit primer d'un projecte ambiciós que pretén realitzar una àmplia recollida dels topònims dels municipis que integren el territori que avui configura el Penedès (Alt i Baix Penedès i Garraf) per estudiar-los i comparar-los, alhora que es preserven en la memòria col·lectiva. La troballa del capbreu amplia considerablement la llista de topònims coneguts del municipi albinyanenc fins a la data.

En el XXII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica que va tenir lloc a Vilafranca del Penedès durant els dies 10, 11 i 12 de maig del 1996, el mateix autor va presentar un treball titulat «Albinyana a través de la toponímia del capbreu de 1562. Cultius, indústries extractives i altres topònims interessants»,⁽²⁾ on exposa els topònims que s'inclouen dins els apartats als quals fa referència el seu títol. El present estudi configura la seva segona part, al mateix temps que l'actualització del llibre de'n Manuel Bofarull abans esmentat. Per altra banda, el mateix autor ha realitzat un estudi, titulat «El municipi d'Albinyana a través del Capbreu del 1562»,⁽³⁾ el qual analitza alguns aspectes de la seva vessant social.

Els topònims apareixen dividits en diversos grups: elevació del terreny, indrets i antropònims. La seva ordenació segueix l'ordre d'aparició en el capbreu, amb algunes llicències.

ACCIDENTS GEOGRÀFICS

- «Lo puig de ascanarrosa»: elevació de terreny situada dins la partida d'Escarnosa. La seva denominació ha passat a incloure's dins el conjunt de l'Escarnosa, sense matisació en la seva particularitat. Estudiad àmpliament per Bofarull en «L'Esquernosa, un indret desconegut».⁽⁴⁾

- «serra de Scanarrossa», «serra descarnarrossa» i «serra de Scanarosa»: topònims que es refereixen a les muntanyes de la partida d'Escarnosa.

- «lo pujol den Vendrell»: elevació de terreny ubicada al nord de la muntanya de la Papiola i al sud del derruït mas de l'Adroguera. Vendrell podria designar un antropònim que, per diferents motius, no apareix en el capbreu. En el fogatge⁽⁵⁾ de 1358 d'Albinyana apareixen «Berenguer Venrell i G. Venrell». Es possible que el topònim estigués relacionat amb la proximitat d'aquesta partida del terme municipal homònim.

- «la serra de la Coma de la aliga»: elevació de terreny ubicada a l'oest del terreny situat entre la coma d'en Miquel i el puig de l'Abellar. Un clar indicador de la presència d'aquestes aus rapinyaires en la fauna local. En direcció nord-oest es troba actualment el fondo de les Àguiles.

- «la serra del coll de la aguiera»: elevació del terreny ubicada en l'espai que avui ocupa el parc aquàtic. Un topònim també relacionat amb la presència d'aquestes aus.

- «lo puig forner»: elevació ubicada en els terrenys que actualment acullen el parc aquàtic. Pot ser que faci referència a alguna persona relacionada amb aquest ofici que hi estigués vinculada, per raó de propietat o conreu. Encara que el més probable és que estigui vinculat al nom de la farinera, que és un bolet que també rep el nom de forner.

• «Lo puig den formatge»: curiós topònim ubicat en la banda oriental de la partida d'Escarnosa. En el capbreu es cita en diferents paràgrafs l'obligatorietat dels veïns del municipi de donar un delme dels formatges que elaboraven a l'abat de Sant Cugat del Vallès. Possiblement ens trobem davant el renom d'una persona dedicada a aquesta tasca i que tenia alguna mena de vincle amb aquest indret. Un nom de lloc que no ha arribat als nostres dies i que s'ha perdut amb el pas del temps, a l'igual que la tradició formatgera dels pobladors del municipi.

• «la Costa de les Splugues»: porció de les muntanyes d'Albinyana que se situa a l'oest de l'actual font del Neix. Podria tenir el seu origen en el mot llatí *spelunca*, el qual es tradueix per 'cova, caverna', en relació a algun avenc d'aquesta partida.

• «la serra del Planiol»: elevació del terreny situada a l'est de la partida de la font d'Embordà. La seva denominació podria ser un derivat del substantiu *pla*.

• «lo puig del Bargallo»: elevació ubicada al nord de la font d'Embordà. El més probable és que fes referència a un cognom que apareix en el mateix Capbreu.

• «lo puig de Albinyana»: elevació del terreny ubicada al sud del Quadrell. En l'actualitat vindria a incloure's dins el que s'anomena les muntanyes d'Albinyana.

• «Los pujols»: partida de terreny que correspon a l'entrada «El Pujol» del llibre de Manuel Bofarull. És possible que en època d'aquesta capbrevació designés una partida més àmplia que la recollida per l'esmentat estudiós.

• «collada de la penyadeura bassa»: elevació ubicada en els terrenys que avui configuren el parc aquàtic. És molt probable que faci referència a una penya coberta per heures, al costat d'una bassa. Aquesta collada s'inclou dins una partida més gran coneguda per les Basses.

• «serra del pou»: elevació ubicada en els terrenys que avui configuren el parc aquàtic. El seu significat és prou evident.

• «la sumitat de la serra de la Cometa»: elevació del terreny

ubicada al sud de la partida actual del Bargalló. Deriva del terme llatí *summitate*.

- «les costes de tumaubi»: elevació del terreny ubicada en la partida de Tomoví, al nord de la riera de la Bisbal.

- «lo puig de la talaya»: elevació que comprendria una part de la muntanya que s'aixeca a l'oest de la guixera i que en una de les seves planúries acull l'ermita de Sant Antoni. El mot *talaya* té l'origen en l'arrel àrab *tl*, amb els significats bàsics d'"alçar-se", 'aixecar-se'.

- «lo puig del claperol»: elevació del terreny ubicada a l'oest de l'actual nucli de les Peces. En la part sud del terme municipal s'aixeca el puig Claper, un possible sinònim d'aquest. La seva etimologia vindria fonamentada per la presència de roques.

- «un serral quey ha»: curiosa menció d'una elevació, aparentment, sense denominació (o, almenys, aquesta era desconeguda pel seu propietari). Es localitza al nord del nucli de les Peces.

- «lo pujol»: elevació ubicada a l'est del nucli de les Peces. Entre les seves variants trobem «El Pujol» en època moderna i «Los Pujols» en el mateix Capbreu.

- «lo puig de les peces»: elevació de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces. Fa referència a aquest barri.

- «lo puig padris»: elevació del terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces. Una variant del mot català *pedris*.

- «la Coma»: un topònim, que indica una depressió no gaire pronunciada en el terreny, designava diversos indrets del municipi (una partida a l'oest de l'actual camí del cementiri, una al voltant de la guixera, una a l'est de l'actual nucli de les Peces i, finalment, una dins el terme de Santa Oliva).

- «la Coma de la figuera»: lleu depressió situada a l'est de la font del quadrell. Una varietat d'arbre del qual deriva, en el mateix municipi, el topònim «lo figueral», descrit en el treball del mateix autor publicat en les actes del XXII Congrés de la Societat d'Onomàstica.⁽²⁾

Es faga es tingué y donchs faga per a don sonyor mor
 (qual) Exoratis coses per expressa forma de don sonyor y ha
 minatge de don sonyor mor comunitat de feligres de barcelo
 na e fons d'indone generalis de la qualunya metesore y te
 nor de aquelles tot temps que per llurs pors manat los es les
 quals coses totel y simples exoratis han d'el confesat que
 son rants y obligats de feelles han per fute eme eralida d
 palacio promes adit sonor. Abbat que fada en que diti ren
 sos locals del qual etafines yaltes coses predites quel
 son y pres ten y fons pres ten son tingué y obligats confor
 me ala donant dita llur confesio l'indone se pres tenon
 donant se paguen realment y ab tot effecte be y fahel
 mat tot diti frau ceslani en fons de quib ten mms egue
 emdites coses que per dit sonor. Abbat tenon no demana
 ni encurran en tindrasi a l'us per sonor sino a ell y al
 sos successors endita Abbadia obehint amaguelles com
 a l'ures senors naturalis, e per major seguretat deditos
 coses so han appi Jurat a nos nos sonor deu y ale senor
 son tingué euangelis per llurs manb e ala cada l'ur
 de ells corporatmet tocats / Enoresmms lo dit nan
 toni canyelles ne ha prestat sagr amet y honratge de
 boca y de mms conforme als ofatges de barcelona / e
 com fitionis generalis de la qualunya metesore y te
 nor de aquelles adit sonor. Abbat e per ell y per son nom
 adit en Janme Pau frangue sa procurador seu

Tes mms deditos coses son on pere Baragalle y
 en Abiquel canyelles prohemms predites

Confessio don Pere canyelles pages de
 la quadra del Albormar. Vell.

Dimms adxix deditos mms y any
 n pere canyelles pages natural del loc de Albinyana
 na per ara empero habitant en la quadra del Albormar

• «La Cometa» i/o «cometa del bargallo»: coma petita. Ubicada al sud de la partida actual del Bargalló. Una altra «La Cometa» estaria ubicada en els voltants del camí asfaltat de l'ermita d'Albinyana.

• «lo comellar»: partida de terreny situada a l'oest de la muntanya del Serral. Un topònim derivat del terme *comella*, que l'Alcover-Moll⁽⁷⁾ defineix com a «espai de terra ample i pregon, de sòl inclinat per la depressió del terreny, que està entre terres més elevades». Emprat al Priorat i Mallorca.

• «lo Clot»: partida de terreny situada dins la que avui es denomina Bargalló. El fet que en la seva vessant sud limiti amb el torrent de'n Nicolau sembla indicar un desnivell en el terreny que és el que justifica la seva etimologia.

• «les planes»: partida de terreny ubicada al nord de la riera de la Bisbal i a l'est del camí veïnal que uneix les Peces amb l'Albornar. La seva etimologia és prou evident. Esmentat per Bofarull en el seu llibre en les seves variants.

• «la plana de les Canals»: partida de terreny ubicada al sud de la muntanya de Vallmajor. Un clar esment a les canals que produïa l'aigua al baixar per la vall d'aquesta muntanya.

• «la plana de les Saltadores»: partida de terreny ubicada al sud de l'actual Escansa. El topònim sembla referir-se a algun ésser viu que realitzés l'acció de saltar; pot tractar-se d'alguns animals, especialment insectes. Tot i que també podria constituir un derivat del renom d'alguna família que tingués relació amb aquest indret.

• «la plana den avella»: partida de terreny ubicada a l'est del torrent de l'Albornar, al nord de la riera de la Bisbal i a l'oest de l'actual molí de'n Perot. És possible que ens trobem davant d'un topònim relacionat amb la presència d'arnes d'abelles.

INDRETS

Un nombre important de topònims s'utilitzen per indicar un indret concret, prescindint dels accidents geogràfics en la seva nomenclatura.

- «les Sorts»: partida de terreny ubicada al nord-est de les Peces. Indica peça de terra més o menys petita. En el mateix municipi trobem el mateix topònim en singular, «Sort», per designar dues partides diferents, tal com assenyala Bofarull en el seu estudi,⁽¹⁾ junt amb el seu diminutiu, «la Sorteta».

- «la Sorteta»: partida de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces. Topònim diminutiu de *sort*, abans esmentat.

- «lo camp de les sorts»: partida de terreny ubicada, en direcció nord, no gaire lluny de la plaça Vella. La seva denominació permet deduir que ens trobem davant un camp que possiblement en època anterior havia estat dividit en porcions de terreny o sorts.

- «la sort del Colomer»: partida de terreny que coincideix amb l'actual del Colomer.

- «la sort del Abbat»: partida de terreny lindant a l'oest amb el terme de la Bisbal del Penedès i al sud amb la riera de la Bisbal. Tot i que en el moment de la capbreuació és conreada per un particular, encara conserva el títol el seu propietari emfiteuta, a càrrec del monestir de Sant Cugat del Vallès.

- «la sort del pou»: partida de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces, al costat de l'actual del Colomer. El topònim indica la presència d'una reserva d'aqüífera.

- «los closos»: partida de terreny situada entre el nucli d'Albinyana i el de les Peces, a l'oest de la carretera que uneix la C-246 amb el poble d'Albinyana. El topònim podria derivar-se d'algun sistema de tanca aplicat a aquest espai: troncs, pedres, etc. En una altra accepció del terme, l'Alcover-Moll⁽⁷⁾ assenyala «atapit, compacte, format de parts molts espesses, sense buits».

- «lo vilar» i «los vilars»: partida de terreny que se situa en el que actualment és el Bargalló. El terme *vil·lar*, segons la GEC (Gran Enciclopèdia Catalana),⁽⁶⁾ té la següent definició: «Del segle X al XII, territori annex o pertanyent a una vil·la i que tenia algun hàbitat.» Per extensió pot designar un mas important o algun tipus de llogaret o veïnat. En el capbreu no hi ha esment que s'aixequés en aquest indret cap edificació

ni restes. Tot i que aquest topònim podria ser el testimoni de la seva existència en època anterior al s. XVI. Podria tractar-se de vestigis de l'època romana, ja que no se'n troba cap esment en els cartularis que comencen, en la seva majoria, en el segle X».

- «los Ballons», «los abellons»: partida de terreny ubicada a l'oest de l'actual urbanització la Papiola. La seva etimologia original és possible que es tracti d'un derivat d'*abella*, en la seva forma *abellons* amb la pèrdua de la vocal inicial. En el municipi trobem altres topònims que estan clarament relacionats amb aquest substantiu, com el puig de l'Abellar.

- «La font den borroda» i «font de Borrada»: grafia anterior de l'actual font d'Embordà. En el seu origen podria tractar-se d'un antropònim que en el moment de la capbreuació havia desaparegut d'entre els pobladors del nucli. Un cognom que s'ha mantingut fins aquest segle en algunes localitats de la comarca del Baix Penedès, especialment en la part interior.

- «los Caus»: partida de terreny ubicada a l'oest del nucli antic d'Albinyana. Clara referència a l'amagatall que alguns animals caven en terra. Podria tractar-se de conills o llebres.

- «Lo cornal de Sanct Julia». Partida de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces, no gaire lluny d'aquest, al sud del torrent del Mal. El terme *cornal* podria resultar una grafia errònia de *corral* per designar un recinte per guardar el ramat. Sant Julià apareix esmentat, a finals del segle X, en una església a la seva advocació, a l'Arboç del Penedès. En el capbreu s'esmenta, en diverses ocasions, un camí que uneix les dues poblacions i que limita aquesta finca pel nord. Els vincles entre les dues localitats són prou evidents. Un exemple el trobem referit a la partida de «Lalcata», segons el mateix document: «per aquesta peça de terra se fessen 8 sous al Benefici sots invocatio de Sancta Margarida instituit en la Yglesia del Arboç».

- «la sort de Sanct Julia»: partida de terreny pròxima a l'anterior.

- «les planes de Sanct Julia» i «Sanct Julia»: partida de terreny que engloba les dues anteriors. Aquesta comprèn el terreny entre el torrent del Mal i la riera de la Bisbal en l'eix nord-sud. La bifurcadura entre aquests dos torrents serveix d'afrontació en la part est.

Turó de Sant Antoni i roques d'en Bertran des de la cova-avenc de Vallmajor (Arxiu fotogràfic Joan Virella-1973).

- «la sort de la plana»: partida de terreny ubicada a l'oest de l'actual masia de cal Cinto. El significat del topònim és prou entenedor.

- «al pont»: partida de terreny ubicada a l'oest de l'actual molí del Perot. El seu lloc veïnal, amb les rieres de la Bisbal i de l'Albornà sembla indica l'existència, en època anterior al Capbreu, d'un pont per creuar una de les dues rieres. Hi ha unes edificacions que s'anomenaven «les cases den pont». Aquestes se situaven en el camí que uneix el nucli de les Peces amb les masies del Torrent. Dos topònims que semblen indicar el mateix element per salvar la corrent de les rieres.

- «al pont de la Rocha»: partida de terreny que es situa a l'oest de l'actual molí d'en Perot i a l'est de la riera de l'Albornar. Un altre topònim que dona fe de la presència d'algun tipus de pont per creuar aquesta riera. El capbreu no deixa constància que aquest pont encara es mantingui en data de la capbrevació. El document ens parla «del

pont del rec que passa qui va del moli den Figuera a la Bisbal». Aquest rec, seguint al peu de la lletra el document, aniria del molí del Blanquillo a la Bisbal del Penedès. Crec més correcte interpretar que «Bisbal» es tracti d'una referència a la riera del mateix nom que creua per allí.

- «lo parat den Pont y lo Coll»: partida de terreny ubicada al nord del nucli de les Peces. El terme «parat» és la grafia errònia de *prat*, per deducció d'altres exemples. El fet que estigui delimitada en la seva part nord per la riera de la Bisbal deixa en evidència un dels termes del topònim; l'altre pot referir-se a una elevació del terreny. En la seva vessant oest limita amb el puig de les «peces» i puig «padris». En els seus límits orientals trobem esmentat «lo parat den pont», que explicaria que el topònim anterior seria l'aglutinació de dos noms de llocs diferents.

- «les lenes»: partida de terreny que correspon a l'actual Colomer, llindant pel nord amb la riera de la Bisbal. En els segles posterior Bofarull recull «les Llenes». La seva etimologia podria derivar-se del mot preromà *lena* que indica 'llosa', pedra grossa. També pot tractar-se d'un derivat del terme *llenca*, que indica, segons la GEC,⁽⁶⁾ «roca plana i llargaruda».

- «lo Cornall»: partida de terreny ubicada al llarg del camí que mena a la font del Neix. La seva etimologia pot respondre al plural de *corral* amb una grafia errònia. El nom de lloc abans estudiat, «Lo cornal de Sanct Julia», pot derivar-se de la mateixa etimologia.

- «les Barderes»: partida de terreny situada al sudoest del nucli de les Peces. Molt possiblement coincideix amb «Les Barberes» que menciona Bofarull en el seu llibre.⁽¹⁾ Pot tractar-se d'un derivat de *barda*, que l'Alcover-Moll⁽⁷⁾ defineix com a «brossa amb què es cobreixen les tàpies i es tanquen les entrades dels horts o vinyes closes». Recordem el topònim «los closos».

- «Lo Fornas»: partida de terreny ubicada al sudoest del nucli de les Peces. L'Alcover-Moll⁽⁷⁾ el fa derivar de *fornal*. En el capbreu apareixen esmentat el forn de la calç i el de la teula. Analitzats en un estudi del mateix autor.⁽³⁾

- «les tapies»: partida de terreny ubicada a l'est del camí veïnal

que uneix Albinyana amb Escarnosa, a poca distància del nucli d'Albinyana. El topònim es deriva de la presència d'alguna paret en aquest indret que podria correspondre a una de les edificacions aixecades en els llindars d'aquest nucli.

- «lo bassal»: partida de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces. Al nord de l'actual C-246. L'etimologia del terme és força evident.

- «lo clot de la creu»: partida de terreny ubicada al nord de la C-246 i a l'oest de l'actual cruïlla amb la carretera local d'Albinyana. Un indret on conflueixen el camí d'Albinyana a l'Arboç i el de les Peces al Vendrell. Aquesta és la raó que justificaria la presència d'aquest símbol religiós, l'existència del qual no apareix esmentada en el moment de la capbreuació, però es manté el seu record en el topònim. En un altre paràgraf del capbreu s'hi pot llegir: «passa lo camí que va del lloc de les peces a Albinyana quey ha una creueta en la dita peça.»

- «les trilles»: partida de terreny ubicada a l'oest de l'actual camí del cementiri. El seu topònim pot ser el testimoni de la utilització d'aquest terreny per la batuda dels cereals. La presència de cultius de regadiu també deixa oberta la possibilitat que sigui una referència a les roderes dels carros o altres estris per transportar càrregues en un terreny fangós.

- «lo boscarro»: partida de terreny ubicada al sudoest del nucli de les Peces. Comprèn una superfície no conreada, segons indica el mateix capbreu, que corrobora l'etimologia del topònim com a derivat de *bosc*.

- «lo camp del Arenal»: partida de terreny les afrontacions de la qual el capbreu no ens presenta. L'única dada que aporta és que per entrar en aquesta hi ha cal passar per «dejus lo marge del brassal». Aquest topònim crec que es correspon a una variant de «lo bassal», abans estudiat. Aquest es situaria a l'est del nucli de les Peces. El significat del topònim és força evident.

- «los torrents»: partida de terreny ubicada en la part nord de l'actual carretera que mena al parc aquàtic. El terme pot fer referència al torrent de'n Nicolau que recull les aigües pluvials de la part més elevada del municipi.

- «la font dels albes»: partida de terreny ubicada al nord d'Albinyana i al sud del puig de l'Abellar, en la banda oest dels cementiris nou i vell d'Albinyana. El topònim sembla indicar la presència d'àlbers.

- «lo camp de la bassa»: partida de terreny que limita en la seva vessant oest amb el terme de la Bisbal i en la part nord amb el torrent del Mal. El topònim indica la presència d'aquesta reserva aquífera utilitzada per al regadiu d'aquesta partida.

- «la rasa pregonà»: partida de terreny ubicada al nord de la finca de les Basses al voltant del camí que uneix la localitat amb Bonastre. La denominació ve donada per l'existència, segons el mateix document, en aquest indret d'una rasa prou profunda. Possiblement utilitzada per recollir les aigües pluvials dels terrenys.

- «lo camp de la acra»: partida de terreny ubicada a l'est del nucli d'Albinyana. Sobre la seva etimologia podem presentar diferents versions: Pere Balañà⁽⁶⁾ en el seu treball «Semàntica dels arabismes toponímics penedesencs⁽⁶⁾» presentat en el XXII Congrés de la Societat d'Onomàstica celebrat a Vilafranca del Penedès al mes de maig de 1996, afirma que pot derivar de l'arabi *āqra*, en el sentit de 'tinyós calb', amb l'extensió semàntica «pelat», és a dir, referent a una terra sense vegetació. Segons Pere Balañà la mera concordança catalanitzadora justifica que l'article sigui femení. Cal tenir en compte la possibilitat d'una grafia errònia per *arca*, la qual Alcover-Moll,⁽⁷⁾ en una de les accepcions del mot defineix, com a «nom d'alguns sepulcres megalítics que es troben a diferents indrets de Catalunya. I cita els exemples la Pedra-arca a Sabadell i la Cabana-arqueta de l'Espolla. A l'est de la font del Neix encara són ben visibles les peces d'un d'aquests monuments desmuntat. Cal tenir present la possibilitat que *acra* sigui un adjectiu que designi un terreny, seguint l'Alcover-Moll,⁽⁷⁾ «agre i repugnant».

- «lo Camp den Vendrell»: partida de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces. Al nord del camí veïnal entre Albinyana i Santa Oliva. Pot ser un topònim relatiu a la vila amb el mateix nom o pot referir-se a alguna persona que porti aquest cognom o sigui originària d'aquesta població.

Trenta anys enrere el nucli de les Peces oferia un aspecte ben diferent de l'actual (Arxiu fotogràfic Joan Virella-1969).

- «la abeurada»: partida de terreny situada a l'oest del nucli d'Albinyana. El topònim indica una bassa, font, pica o altres recipients on els veïns portaven a abeurar els seus animals. Molt probablement aquesta s'abastava de l'aigua que provenia de la font del Neix.

- «lo Maset»: partida de terreny que forma part de les Barderes, abans estudiada, a l'oest de l'antic camí de la Bisbal. És prou evident la seva etimologia.

- «Laicatar»: partida de terreny que coincideix amb la de «Alcatar» que Bofarull⁽¹⁾ estudia en el seu llibre. Balañà⁽²⁾ apunta que podria tractar-se del plural *al-qat ar*, 'Les parcel·les', 'les sorts'. Recordem la seva proximitat al nucli de les Peces, amb el mateix significat. Pel context també, segons Balañà,⁽²⁾ ens podríem trobar davant un col·lec-tiu català format sobre la paraula *iqṭ'ā*, 'parcel·la tros', que sota la in-fluència de l'àrab vulgar es pronunciaria «cata».

«roca corba»: indret que rebia aquest nom per la presència d'aquest element. La seva situació és en els límits orientals de la partida d'Escansa.

ANTROPÒNIMS

Un dels apartats d'aquest estudi és l'exposició dels topònims del municipi que molt possiblement siguin derivats d'un antropònim. Aquests són el viu testimoni d'alguns cognoms i renoms de persones presents en la segona meitat del segle XVI i d'altres que en aquesta època només restaven en la toponímia del municipi. Utilitzarem un estudi inèdit de Manuel Bofarull i Terrades, *Albinyana: xifres i cognoms* amb, data del desembre de 1985.

- «lo serral den Castellet»: elevació que correspon a l'actual del Serral, la qual ha perdut, amb el temps, el segon terme del topònim. Analitzant els fogatges de l'època i anteriors, el de 1358⁽⁵⁾ s'esmenta Guillero de Casteylo, d'on podia derivar-se aquest topònim. Una altra teoria apunta el fet que aquesta muntanya se situa a l'oest de la d'Escarnosa, amb el seu castell, que apareix documentat a principis del XI i del qual fins a finals del segle XII en trobem constància. Seguint aquestes hipòtesis, podem afirmar, amb les oportunes reserves, que en aquesta muntanya s'hi podia aixecar algun petit castell o fortificació dependent del primer.

- «la roca den Bertran»: elevació situada en la part oriental de la vall de la Vallmajor. En el fogatge de 1358 que es conservava a l'Arxiu Diocesà de Girona, estudiat per J. M. Pons Guri,⁽⁵⁾ dins el foc d'Albinyana trobem Bertran i Bertran Giner. En el fogatge⁽⁹⁾ de 1515 torna a aparèixer un Bernat Janer. En el fogatge⁽¹⁰⁾ de 1553 s'hi esmenta Bernat Joan i en el⁽¹¹⁾ de 1562 hi llegim Bernardus Janer. El capbreu, amb la mateixa data, recull la confessió de Bernat Giner de les Peces.

- «lo puig de na Borrulla»: elevació situada al sud de la vall de Vallmajor. La documentació de l'època no presenten l'antropònim Borrull que justificaria aquest nom de lloc femení derivat. No podem obviar la possibilitat que sigui una grafia incorrecta de Borrell, un dels cognoms catalans més celebrats i que trobem esmentats en el mateix capbreu.

- «coll den Dalmau»: elevació del terreny ubicada en les muntanyes que envolten la vall de la Vallmajor. Sembla força evident que faci referència a un antropònim. En el fogatge⁽¹¹⁾ de 1562, quan s'esmenta el nom del capellà apareix «reverendo Dalmacy», que fàcilment pot correspondre a Dalmau. Aquest és l'únic cop que apareix en aquests documents anteriors a la data del capbreu on surt Francesc Rossell en les tasques religioses.

- «la plana de na ferrera o den gomar»: partida de terreny que limita al nord amb el terme municipal de la Bisbal i a l'est amb la riera de la Bisbal. En aquesta entrada analitzarem el primer terme del topònim, aprofitant que aquest és una aglutinació de dos noms de lloc, puix en un altre punt del document s'hi pot llegir «la plana de na Ferrera». *Ferrera* deriva de l'antropònim *Ferrer*, el qual designa un ofici que, amb el temps, en alguns casos, s'ha convertit en cognom personal. En el fogatge⁽⁵⁾ de 1358 apareix esmentat, però aquest desapareix en els posteriors, inclòs el mateix capbreu. La segona part s'explica dins l'entrada «lo puig den Gomar»

- «lo puig den Gomar»: elevació del terreny ubicada al nord del nucli de les Peces. En l'estudi de Pere Balaña, «Semàntica dels arabismes toponímics Penedesencs⁽⁸⁾» que va ser presentades en el XXII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica celebrat a Vilafranca del Penedès al maig de 1996, inclou aquest nom de lloc dins l'apartat d'antropònims i en la seva descripció presenta dues possibilitats: l'apuntada per Joan Coromines en el seu *Onomasticon Cataloniae* per explicar *Gomarell* i *Gomera*, basant-se en un ètim germànic *Gomar* < *Godmar* per al primer i d'un ètim tribal *Gomara* per al segon. L'Alcover-Moll⁽⁷⁾ apunta que es tracta d'un llinatge existent a Barcelona, Tarragona, Valls i Pontons, entre altres. Balaña apunta un probable origen àrab en *Umar*, tal com passa amb el topònim *la Cova de l'Angomar*, que pot ser un derivat de *la Cova d'Ibn Umar*.

Després d'analitzar els topònims del capbreu que presenten la mateixa lletra inicial, es pot deduir que la consonant *q*, que correspon al fonema *k*, es representava amb la grafia *g*. Un exemple clar és el topònim «lo salt de na guima». És força evident que el darrer terme és *Quima*, femení de *Quim*, forma abreujada de *Joaquim*. Utilitzant aquesta teoria ens trobaríem davant l'antropònim *Qumar*. Que aquest sigui derivat del nom propi *Umar* és una opció més que, en principi, no es pot descartar.

- «plana den Clara»: partida de terreny situada a l'oest de la carretera local que comunica els nuclis d'Albinyana i les Peces. Clara és un cognom que trobem en el⁽⁶⁾ fogatge de 1358 per desaparèixer en els posteriors. En el segle XVI encara perdura l'antropònim en qualitat de topònim. Un indret que s'inclou dins el terreny denominat «lo Camp den Clara». En el mateix document trobem «les arnes den Clara», que se situarien a l'oest del nucli d'Albinyana, al llarg del camí que mena a l'ermita de Sant Antoni.

- «lo camp den Urgell»: partida de terreny ubicada a l'oest del camí que uneix Albinyana amb les Peces. Aquest cognom s'esmenta en el⁽⁶⁾ fogatge de 1358 i fins al de 1562 no torna a aparèixer en aquests documents. Entre els confessants del capbreu, el qual data del mateix any, no s'esmenta aquest cognom. Podria incloure's entre els primers 10 fulls, els quals s'han perdut, de l'exemplar que ha arribat a les nostres mans. Un antropònim que encara perdura en els nostres dies a la localitat.

- «lo salt de na guima»: Bofarull l'estudia en el seu llibre. És interessant esmentar-lo per la seva similitud amb «lo puig den Gomar», abans esmentat.

- «pujol den Janer»: elevació del terreny ubicada al sud del pujol del Vendrell, abans estudiat. El fogatge de⁽⁶⁾ 1358 ja l'esmenta amb la grafia «Giner». En el fogatge⁽¹²⁾ de 1497 apareix la mateixa grafia. En el⁽⁹⁾ de 1515 surt la variant «Janer». «Jener» en el⁽¹⁰⁾ de 1553. En el⁽¹¹⁾ fogatge de 1562 trobem «Janer», a l'igual que en el⁽¹³⁾ de 1646. El capbreu ens presenta «Bernat Giner» en qualitat de confessant.

- «lo puig den Giner»: elevació del terreny ubicada a Escarnosa. El camí antic d'Albinyana al Vendrell creua per aquí. Una variant de l'antropònim analitzat anteriorment.

- «la Riba den Christia»: partida de terreny situada al nord del torrent d'en Nicolau i a l'est dels terrenys del domini de l'actual masia de cal Mata, no gaire lluny d'aquesta. El fet que trobem un torrent serveix per explicar el significat de *riba* com a 'vora d'un riu', i per extensió també designa la ribera d'un torrent. El primer cop que surt documentat aquest nom propi és en el mateix capbreu, en la confessió de Climent Chrestia, de mas Consell.

Part de dalt del costerut carrer Major (foto arxiu).

- «la sumitat del Coll den Cabot»: elevació del terreny situada en l'espai que avui ocupa el parc aquàtic. És probable que la seva denominació estigués relacionada amb una persona que rebia el nom de *Cabot*. Aquest podria estar basat en *Capot*, augmentatiu despectiu del mot *cap*, utilitzat per indicar el seu volum. Tot i que no es pot descartar que faci referència a una muntanya que tingués alguna semblança amb un cap. El primer terme deriva del mot llatí *summitate*.

- «lort den ponset»: partida de terreny de regadiu situada al nord de l'actual camí de Sant Antoni, en les proximitats del nucli d'Albinyana. Un derivat del nom de persona *Ponç*. En el fogatge⁽⁵⁾ de 1358 s'esmenta com a nom propi i, [Ponç Busquet], i en qualitat de cognom, Bartomeu Ponç, fins i tot en el seu diminutiu «Poncet de sa Font».

- «puig del bargallo»: elevació del terreny situada en la partida que avui es coneix com el Bargalló, la qual apareixia en aquest capbreu en la forma «lo Bargallo». El fogatge⁽¹²⁾ de 1497 és el primer en què el trobem amb la grafia «Bargayo». En el⁽⁹⁾ de 1515, «Bergayo». En els fogatges de 1553⁽¹⁰⁾ i 1562⁽¹¹⁾ el tornem a trobar com a «Bergallo» i «Bargallo» respectivament. En el capbreu de 1562 es mostren com un dels grans propietaris del municipi. Un altre topònim relacionat és «la cometa del bargallo»

- «la coma den Miquel»: petita depressió en el terreny situada al nord del puig de l'Abellar. El nom d'aquest arcàngel també és utilitzat per denominar unes muntanyes, «la serra de la Coma den Miquel» ubicades al nord d'aquesta coma. En el fogatge⁽⁵⁾ de 1358 trobem una única menció a un Miquel a Tomoví. La resta d'aquests llistats de caps de família fins a la data de la capbreuació no recull aquest nom.

- «lo ort del rajador den Spinalt»: topònim estudiat per Bofarull per designar, en aquest cas, una superfície de regadiu propera a aquest brollador.

- «la Coma den Joffre»: partida de terreny ubicada a l'est de la font d'Embordà i a l'oest del Serral. Els fogatges precedents al capbreu no donen testimoni de l'existència d'aquest antropònim d'origen germànic en el municipi d'Albinyana.

- «lo serral den Castello»: elevació de terreny situada al sud del

El moli del Blanquillo (Arxiu fotogràfic Joan Virella-1970).

torrent de'n Nicolau i a l'oest del Bargalló. Pot tractar-se molt bé d'un derivat de *Castelló*, estudiat en l'entrada «lo serral den Castellet».

- «lo revell den Aguilar»: partida de terreny que, tal com afirma el mateix capbreu, «lo puig den Gomar y de altre nom lo revell den Aguilar», coincideix amb aquesta elevació analitzada abans. El primer terme del topònim, *revell*, fa referència a la presència d'una olivera borda. En el fogatge⁽¹⁰⁾ de 1553 s'esmenta Joan Aguilar, d'on podria derivar el topònim, sense menystenir el fet que sigui un indicador de la presència d'aquestes aus rapinyaires en aquest indret.

- «la vinya den giner»: partida de terreny ubicada al nord de la carretera local d'Albinyana. L'antropònim és força clar. Aquest coincideix amb el del «pujol den Janer», on ja queda explicada la presència d'aquest cognom en la documentació de l'època.

- «lo Camp den Scoffet»: partida de terreny situada a l'est del camí que uneix el nucli d'Albinyana amb el de la Bisbal. En el fogatge⁽⁵⁾ de 1358 surt «Geraldá Scoffeta». En el de 1497,⁽¹²⁾ «Vicens

Scoffet». La referència a aquest antropònim es perd en aquesta data. El capbreu esmenta Pere Escofet, de la Bisbal del Penedès, com a propietari d'una finca dins el terme municipal d'Albinyana.

- «la Sort den Guiu»: partida de terreny ubicada al nord dels pujols, a l'oest dels dominis de l'actual masia del Mata i al sud del torrent de'n Nicolau. El topònim identifica un terreny amb el seu propietari anomenat «Guiu». En els fogatges i el capbreu no apareix aquest antropònim, el més semblant el trobem en el⁽⁶⁾ de 1358 amb el nom Guerau Miró, que podia haver evolucionat fins a la forma *Guiu*. Per altra banda, es pot interpretar, tal com succeeix en *Guima* i molt possiblement *gomar*, que aquesta *g* inicial correspongui a al fonema /k/. La *u* final podria ser una errata per una *m*. El resultat d'aquesta teoria ens presentaria el topònim *Quim* que vindria a representar el masculí de «lo salt de na guima».

- «la plana del mas den Clariana»: partida de terreny ubicada dins el terme municipal del Vendrell, al sud de la serra de la Papiola. És prou evident que ens trobem davant un antropònim d'origen llatí.

- «lo puig den Pere»: elevació situada a l'est de la partida de les Basses, on actualment s'assenta el parc aquàtic. Aquest és un nom de persona molt corrent en la documentació d'aquesta època.

- «puig den Pujol»: elevació del terreny ubicada al nord de la finca les Basses. Es poden extreure dues lectures d'aquest topònim. La primera és *pujol* en el sentit de turó; en aquest cas seria una redundància. La segona, que fes referència a un antropònim. Aquesta versió no té un suport documental en els fogatges de l'època.

- «la Sort den Guim ferrer»: partida de terreny ubicada en un punt del camí que uneix el nucli de les Peces amb les actuals masies del Torrent. En aquest topònim és força clar el fenomen de la grafia *g* per *q*, amb el corresponent fonema /k/. Pel que fa al cognom, em remeto a l'explicació de l'entrada «la plana de na ferrera o den gomar».

- «lo camp den Alamany»: partida de terreny ubicada a l'est del nucli de les Peces. En la documentació del moment no trobem aquest cognom, la qual cosa sembla confirmar la presència d'una persona

originària d'aquest estat centreeuropeu o, si més no, els trets de la qual fossin semblants als originaris d'aquesta zona.

- «la Roca den Ferrer Marti»: elevació del terreny situada al nord del nucli d'Albinyana. Pel que fa al primer terme, em remeto a l'explicació de la seva presència en l'entrada «la plana de na ferrera o den gomar».

- «la sort de na granalosa»: partida de terreny ubicada on avui s'aixeca la urbanització Bonaterra I. Sembla que aquest topònim derivi del seu masculí *granulos*, renom dedicat a una persona que destacués pels seus grans.

APÈNDIX

ÍNDIX ONOMÀSTIC DEL CAPBREU D'ALBINYANA

Cultius

Los amellers, 1 2 7 68 Lo brossell 1 lo brassell 16 Lo Labrossel 29 lloc nomenat de present lo maset y antigament se deye lo Lebrossell 19 serra dels Llebrossells 19 la vinya 3 14 35 68 81 84 la orta 5 lort de la plaça vella 5 6 83 lort de la yglesia 5 los noguers 6 ort del Rnt 6 ort dels rector 6 11 la xarmada 7 lort de la rectoria 20 51 la era 7 77 ort clos 7 lo vinyot o la vinyassa 10 los taronges 11 la plana de la vinya 11 ferreginal 13 47 77 los ferreginals 29 lort del taronger 19 lort de la plassa vella 20 lort de les trilles 20 les trilles 51 les tries 82 les tires 83 la Coma de la figuera 30 lort de la Canal 21 lo Camp del albercoquer (abans les tries) 22 23 lortell 22 lo vinyer 26 Calçotar 23 la exermada del Capella 27 50 54 lort del hospital 28 52 la Vinya 30 86 la vinya de la rectoria de Alb 30 50 La axermadeta 34 35 64 la exermada den Stela 42 lo oliverar 35 37 38 84 Lort den fort 37 lo camp de sobre casa y antigamente se deye lo Sirer 25 la parellada 13 37 81 Lort tapiat 37 Lort tancat 39 lo figural 41 lort del moli den Joncosa 43 plana de la alzina grossa 44 lo boscarro 53 78 lo vinyet 51 81 lo Camp del morer 60 Camp den garriga 60 77 camp de la pallissa 60 76 lo camp de la era 61 Lortet 63 orta taschal 66 la era vella 67 l'alzina grossa 76 la erassa 29 la erassa 31 lo camp de la era 35 la Coma del Romaninar 77.

Accidents geogràfics

lo puig de ascanarrosa 2 serra descantarossa 80 serra de Scanarrosa 49 serra de Scanarosa 18 pujol den Vendrell 4 La Coma 6 37 38 67 76 89 Coma de la aliga 8 puig del Abellar 8 67 68 puig del abellar 67 83 lo puig den formatge 18 41 Costa de les Splugues 19 costa de les splugues 66 serra de la spluga 83 lo puig de les forques 20 serra del planiol 24 40 puig del Bargallo 24 serra de les Saleres de na Burgueta 30 puig de Albinyana 30 los pujols 33 43 64 88 collada de las penyadeura bassa 38 lo puig forner 38 serra del coll de la aguiera 38 serra del pou 38 sumitat del coll den Cabot 38 La Cometa 39 82 sumitat de la serra de la Cometa 39 40 serra de la papiola 43 44 74 la serra de la papiola que antigament se deye de Ascanarrosa 36 les costes de tumaubi 46 puig de la talaya 66 lo puig del claperol 71 serral quey ha 76 lo pujol LP 77 puig de les peces 77 puig padris 77.

Camins i carrerades

Cami de la Bisbal (Albinyana) 1 5 53 67 68 69 70 71 77 camí per lo qual antigament se anava de Alb a la Bisbal 22 lo camí mes vell de dit loc de la Bisbal 22 camí de Valls 3 5 6 12 37 66 83 lo camí del Arbos 3 11 17 18 22 23 24 29 30 35 39 41 53 54 78 81 82 83 86 87 camí d'Albinyana a les Peces 3 25 51 54 20 29 31 53 carrerada de bestiar 4 8 24 25 30 37 camí vehinal 4 5 20 38 camí de Bonastre 7 8 lo camí que va de Alb a Bonastre 37 54 lo camí per lo qual se va de Alb a Bonastre lo qual es també carrerada de bestiar 37 lo camí vell que va de les peces a la Bisbal 64 camí de la montanya y de la Bisbal 11 camí de trielles 11 camí de la Montanya 11 carrerada de bestiar per la qual se va també al Vendrell 11 lo camí qui va del loc de les peces al arbos 16 lo camí de les peces 16 una carrerada de bestiar per anar lo bestiar de les peces a la montanya de Scanarrosa 16 una carrerada de bestiar segons esta fitada per anar lo bestiar de les peces a la montanya de scanarrosa 20 Camí del Bestiar que va de dit loc de les peces a la Montanya 34 carrerada de bestiar per anar a la montanya 66 lo camí per lo qual se va del loc de les peces al Vendrell 16 41 55 88 92 una carrerada de bestiar per anar del pujol den Janer a la Costa de Scanarrosa 18 camí de la font Comuna 19 9 carrerada de bestiar que va del loc de les peces a la montanya 20 77 lo camí vehinal que va a la partida de Scanarrosa 20 camí vell que es carrerada de bestiar 22 un camí vehinal per anar a la Coma den Joffre 24 54 camí que va del loc de les peces a Alb 24 34 48 lo camí que va de dit loc al Vendrell LP 24 26 63 lo camí per lo qual se va a la Bisbal (Les Pesses 25 una carrerada de bestiar per anar del lloc a la abeurada 38 camí que va de Alb a Sancta Oliva 26 51 63 64 72 camí que va de dit loc al Vendrell 26 caminet vehinal per lo qual se va de dit loc de les peces a Scanarrosa 26 camí vehinal per lo qual se va de les peces a

Scanarroza 35 lo camí que va de dic loc de les peces a dit loc de Sancta Oliva 26 35 59 60 62 camí vehinal per lo qual se va a Scanarroza 27 34 lo camí del Pou (Les Pesses) 32 camí vehinal per anar a diverses parts 32 camí que va de Alb al Vendrell 36 49 lo camí que va a les basses 38 camí que va de Bonastre a Sancta Oliva 38 una carrerada de bestiar segons esta fitat per anar de la serra del Bargallo al planiol 40 lo camí vell que va de Alb a Vilafranca 45 46 73 camí vehinal per lo qual se va Ascanarroza 50 54 camí que va de les peces a la quadra del albarnar vell 56 una carrerada de bestiar que va les planes 59 carrerada de bestiar que tambe es camí del pou 60 camí per lo qual van a missa 72 lo camí vell de Vilafranca que passe per dites cases de tumaubi 73 camí que va del Vendrell a la Bisbal 74 78 camí de Sancta Crestina 76 camí que va de les peces al ortigos 76 78 camí que va de les peces al pou lo qual camí es tambe carrerada de bestiar 77 camí que va de les peces a la bisbal 77 camí del garrofer 82 camí vell de Valls 82 camí vehinal per anar a les arnes den Clara 82 camí que va a la font y a la montanya 83 camí que va de Alb al Vendrell per la montanya 88 un camí que allí es 89 camí que va a la montanya 89.

Antropònims

Lo serral den Castellet 2 la roca den Bertran 2 puig de na Borrullia 3 Coll den Dalmau 2 plana den Clara 3 7 lo camp den Urgell 3 7 67 lo salt de na guima 4 la Riba den Christiá 4 lort den ponset 5 6 la coma den Miquel 8 lo ort del rajador den Spinalt 12 37 la Coma den Joffre 14 24 29 30 39 40 52 80 lo serral den Castello 14 18 29 30 49 52 85 lo puig den Gomar y de altre nom lo revell den Aguilar 22 puig den gomar 22 la vinya den giner 22 la vinya den Giner 23 lo puig den Giner 49 pujol den Janer 4 lo Camp den Scoffet 22 53 70 lo camp den Escoffet 24 Lo Bargallo 24 39 bargallo 38 la cometa del bargallo 39 puig del bargallo 7 la Sort den Guu 33 la plana de mas den Clariana 36 puig den Pere 38 puig den Pujol 38 Lo camp den Clara y antigament se nomenava la era 55 la sort den guim ferrer 32 la Sort den Guim ferrer 59 plana de ferrera o den gomar 59 la plana de na Ferrera 64 Lalzinar den Marti 73 la sort de na granalosa 74 lo camp den alamany 81 lo camp den Alamany 84 la Roca den ferrer Marti 83.

Torrents i rieres

mas de Canyelles al Vendrell 4 11 27 35 41 42 43 49 50 52 64 70 74 80 81 84 85 torrent que discorre de la Bisbal al Vendrell 14 63 74 77 84 lo torrent qui va al Vendrell 18 20 lo torrent den Bargallo 24 30 39 54 torrent de les peces 26 56 57 70 87 lo torrent mal 33 56 57 59 61 67 86 87 lo torrent que discorre de Alb al Vendrell 33 lo torrent del Vendrell 36 lo torrent que davalla del puig

rodo y rocha Coloma 36 los torrents 38 torrent de Tumaubi 89 lo torrent den tumaubi 42 43 62 63 73 89 92 torrent del moli 43 torrent del moli den figuera 44 lo torrent que ve del albornar a tumaubi 46 lo torrent que ve del Alb a tumaubi 46 torrent que ve del Albornar 47 63 torrent que discorre del mas den barthomeu Stela y de madona Coloma 52 lo torrent de les llenes 56 lo entreforc del torrent mal y del torrent de les peces 57 78 torrent del pou 59 60 67 lo torrent de la Bisbal 59 lo torrent que discorre del coll de Conart y del mas den Canyelles 62 torrent que discorre del Albornar al Vendrell 72 73.

Carrers i places

carrer public 1 5 7 9 13 15 17 19 21 24 28 55LP 57LP 58LP 59LP 76LP plaça 1 85 plaça vella 5 37 69 plaça publica 15 69 79 lo carrer qui va a la yglesia 15 carrer corrible LP 24 lo carrer public de dit loc de les peces 32 carrer de dit loc de les peces 32 lo Carrer 35 lo carrer que passa darrera lo Castell de dit loc de Alb lo qual antigament solia esser vall 37 la qual peça entre del carrer public de dit loc enfora 82 al cap de la plaça de dit loc 85.

Indrets

asquenarrosa 2 Scanarrosa 11 29 39 80 Scanarroasa 18 34 49 Ascanarrosa 30 49 ascanarrosa 30 85 Ascanarosa 80 les Pesses 2 les peces 11 12 16 17 22 23 24 26 29 32 34 46 55 56 61 ascansa 2 Bonastre 3 la sort de tras les peces 36 la sort 4 lo camp de les sorts 69 la Sort 67 les Sorts 16 63 la Sorteta 22 24 60 la sorteta 42 la sort del Abbat 84 la sort del pou 76 la sort del Colomer 76 77 quadra del Albornar vell 4 5 14 18 19 22 28 29 38 50 57 66 68 71 81 partida del quadrelli 6 Sancta Oliva 9 lo Comellar 14 lo Comellar del marge gros 92 los closos 18 51 54 los Closos 18 lo campredo 20 lo Vilar 20 52 los vilars 30 los Vilars 48 70 les planes den avella 46 la plana den avella 63 lo bassal 16 lo Bassal 26 los Ballons 20 42 los ballons 41 42 los abellons 64 la plana dels ballons 42 87 sort devall los ballors 88 font de Borrada 24 les Basses 31 les basses 38 Lalcatar 34 35 57 63 71 los Caus 37 lo cornal de Sanct Julia 38 la sort de sanct Julia 87 les planes de Sanct Julia 13 32 57 59 70 78 86 Sanct Julia 14 60 67 la papiola als pujols 42 la papiola 43 la Papiola 74 tumaubi 46 la sort de la plana 64 la plana 47 les planes 56 Les Lenes 56 les lenes 78 al marge de la lena 60 Rocaplana 78 lo Cornall 10 las Barderas 16 Les Barderes 29 54 83 Les barderes 29 71 83 Lo Fornas 29 39 lo Campot 53 Lo Campot qual antigament se deia lo camp del hereu 68.

Altres

for de la Cals 1 lestreet de vall maior 2 la font de ascansa 2 3 plana de les Canals 2 laxer de Scansa 3 roca corba 3 plana de les Saltadores 3 font de Albinyana 4 font de la partida del quadrell 6 les tapies 11 la font Comuna de dit loc anomenada la font 19 font Comuna 20 23 font comuna 3 10 12 13 40 51 69 82 rec comu 20 22 Bassa comuna 22 bassa comuna (Les Pesses) 25 font del Quadrell 30 lo censal 35 al pont 43 les cases den pont 36 77 lo clot de la creu 41 87 92 lo forn de la teula 51 54 lo Clot 54 nomenada lo moli den Joncosa 72 pont de la Rocha 73 pont del rec que passe qui va del moli den Figuera a la Bisbal 73 mas Consell 73 lo mas den Andreu o per altre nom lo mas Consell 74 mas Conill 44 Lo parat den Pont y lo Coll 77 lo parat den pont 77 los Cabanyals 80 lo camp del Arenal un pont que passe dit rec 89 la abeurada 38 rec del moli den Joncosa 43 lo camp de la bassa 61 la torra de la font 66 bassa comuna de dit loc de les peces 76 77 la font de les albes 83 la rasa pregonia 7 38 torrabadal 18 La torra badal 18 la masia de torra badal 19 lo camp de la acra 22 lo mas de Sanct Marti 26 lo Camp den Vendrell 26 Font Comuna 39 cases de tumaubi 63 casals de tumaubi 72 casalots de tumaubi 73 mas Lagostera de tumaubi 45 mas llagostera de tumaubi 57 71 72 lo Maset 71 rasa del moli 73 marge nomenat del moscatell 76 77 marge del brassal 87.

NOTES

- (1) BOFARULL I TERRADES, Manuel. *Noms de lloc del terme d'Albinyana*, Corpus de Toponímia Penedesenca, vol. 1, Institut d'Estudis Penedesencs.
- (2) CASELLAS I PORCAR, Miquel. *Albinyana a través de la toponímia del Capbreu de 1562. Cultius, indústries extractives i altres topònims interessants*. En premsa, dins les actes del XXII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica, celebrat en el maig de 1996 a Vilafranca del Penedès.
- (3) CASELLAS I PORCAR, Miquel. «El municipi d'Albinyana a través del capbreu de 1562». En premsa, dins la *Miscel·lània Penedesenca 1995*. Editada per l'Institut d'Estudis Penedesencs.
- (4) BOFARULL I TERRADES, Manuel. «L'Esquernosa, un indret desconegut». *Miscel·lània Penedesenca*, núm. 9, pàgs. 257- 286, Sant Sadurn d'Anoia 1986.
- (5) PONS I GURI, J.M. «Un fogatjament desconegut de l'any 1358», *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, vol. XXX.
- (6) *Gran Enciclopèdia Catalana*. Enciclopèdia Catalana. S.A. 15 vols. Barcelona 1977.
- (7) ALCOVER-MOLL. *Diccionari català, valencià, balear*, 10 vols., Moll Palma de Mallorca, reedició de 1980.

- (8) BALANÀ I ABAUJA, Pere. *Semàntica dels arabismes toponímics Penedesencs (I)*. En premsa, dins les actes del XXII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica celebrat al mes de maig de 1996 a Vilafranca del Penedès.
- (9) Lligall de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. «Real Patrimonio - Fogatges - año 1515».
- (10) IGLÉSIES, Josep. *El fogatge de 1553*. Fundació Salvador Vives Casajuana. II vols. Barcelona 1981.
- (11) Lligall de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. «Traslado del proceso seguido por el abad y la villa del Vendrell». *Monacales*. Volum I, número 1237 de l'any 1562.
- (12) IGLÉSIES, Josep. *El fogatge de 1497*. Fundació Salvador Vives Casajuana. II vols. Barcelona 1991.
- (13) Llibre guardat en la rectoria de la parròquia d'Albinyana.